Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo
postmottak@kkd.dep.no

J.nr: 22/mh Lillehammer 1. oktober 2008
Arkiv: 482.2

Høringsuttalelse om evaluering av ABM-utvikling.

Opplandsarkivet avd. Maihaugen slutter seg i hovedsak til konklusjonene i DIFIs i evalueringen av ABM-utvikling. Vi er av den oppfatning at vi trenger et samlet utviklingsorgan for ABM-sektoren. Sett i forhold til de ressurser som ABM-utvikling har hatt til rådighet, er viktige arbeidsfelt satt i fokus og utviklingsmidler er tilført en samlet sektor. Men arkivfeltet trenger større oppmerksomhet og ressurstilgang, og vi slutter oss derfor til DIFIs anbefalinger om at KKD bør *tilstrebe å styrke arkivfeltet.*
En styrking av arkivsektoren er ikke minst viktig for at en samlet ABM-sektor kan styrkes.

Sett fra en regional arkivinstitusjon har etableringen av ABM-utvikling vært viktig. Verden har fortonet seg annerledes etter at arkivsektoren også fikk sitt utviklingsorgan og det ble tilgang på prosjektmidler til utviklings- og formidlingsarbeid innen sektoren. Riksarkivaren har andre roller å ivareta. Etableringen av ABM-utvikling har derfor vært viktig for en samlet sektor, ikke minst for de mindre arkivinstitusjonene som arbeider med privatarkiver. Vi har fått et utviklingsorgan som i dialog med sektoren har fått satt i gang viktige prosjekter innen formidling og innen andre arkivfaglige utviklingstiltak til tross for at prosjektmidlene har vært svært begrenset.

Nedenfor vil vi peke på noen områder det er viktig å ta et grep om og der ABM-utvikling framover bør spille en rolle i samarbeid med KKD.

Behov for overordnede strategier

- Som en integrert del av en ABM-institusjon, Maihaugen, ser vi også viktigheten i at sektorovergripende tiltak tilstrebes. Her er fortsatt mye ugjort, og det trengs en strategi for en bedre samordning av fellestiltak. Her må ABM-utvikling spille en sentral rolle på nasjonalt plan.

- Vi etterlyser også en overordnet strategi for hvordan arkivsektoren skal møte de utfordringer de står overfor med en helhetlig samfunnsdokumentasjon der privatarkiver, kommunale, fylkeskommunale og statlige arkivkilder sidestilles. Vi ønsker derfor at det blir tatt initiativ til en arkivutredning som kan se nærmere på de utfordringer en samlet arkivsektor står overfor. Vi nevner bl.a. bevaring av elektroniske arkiver, digitalisering av arkivmateriale fra alle typer arkiver, økt satsing

på formidlingstiltak og ikke minst bevaring av privatarkiver. Kartleggingsrapporten, som ABM-utvikling har gjennomført, viser hva som er ivaretatt av privat- og kommunalt arkivtilfang. Rapporten avdekker at mye av de bevarte privatarkivene er fragmenterte og at viktige sektorer mangler. Det trengs ekstra tiltak for å bevare historiske kilder fra ulike sektorer.

Statlig driftsstøtte til regionale arkivinstitusjoner

- Men bør i tiden framover se nærmere på driftsfinansieringen av de arkivinstitusjonene som i dag arbeider med privatarkiver, om enn de er en del av et museum, av et byarkiv, et IKA eller et fylkesarkiv, slik at disse institusjonene blir i stand til å følge opp arbeidet med en helhetlig dokumentasjon av kultur og samfunnsutvikling. En statlig medvirkning er nødvendig slik at privatarkivinstitusjonene blir i stand til å utføre oppgavene de er påtenkte/har påtatt seg. Her bør ABM-utvikling ha en viktig rolle i fordelingen av tilskuddene.

Med vennlig hilsen
Opplandsarkivet avd. Maihaugen

Marit Hosar